

tekst Marja Mathijssen, illustratie Minette Roza

HELEMAAL VAN HET GAS AF? Thermo Bello en Buurman & Buurman helpen je!

Klimaatneutraal wonen kan alleen als je helemaal van het aardgas af gaat. Voor alle klanten van Thermo Bello is dat relatief een eenvoudige stap doordat alleen maar de gasboiler en eventueel de gaskookplaat vervangen moet worden door elektrische alternatieven. Deze investering is in enkele jaren prima terug te verdienen. Bovendien is het wel zo'n prettig gevoel om geen explosief gas meer in huis te hebben.

Maar bovenal helpen we hiermee de energietransitie een concrete stap vooruit!

Iets waar we als Buurman & Buurman graag de handen vrijwillig voor uit de mouwen steken. Als burenpact hebben enkele handige buurmensen op deze manier de meeste huizen uit de Toon Hermanshof en Lodewijk van Deysselhof van het gas geholpen.

Wilt u ook echt klimaatneutraal wonen en zo concreet bijdragen aan een toekomstbestendige wereld?

Op dinsdagavond 23 januari om 20.00 uur

organiseren wij daarvoor een avond om belangstellenden te inspireren en hulp aan te bieden om ook in andere hoven de gasboiler en gaskookplaat te vervangen door duurzame (elektrische) alternatieven.

Interesse? Meld je aan via basjan.dane@gmail.com

Basjan Dane

EEN MOOIE ZONDAGMIDDAG IN OKTOBER: MET EEN JARIGE!

Zondagmiddag 29 oktober liepen mijn vrouw en ik vanuit huis richting station. Om preciezer te zijn: naar het Fietspoint; wij wisten toen nog niet dat het intussen een andere, meer passende naam had gekregen. En we waren niet de enigen! Een hele stoet mensen liep erheen, het werd er aardig druk. Heel Eva Lanxmeer was op de hoogte van wat er ging gebeuren. Heel Eva Lanxmeer? Nee, één vrouw hield dapper stand in haar onwetendheid.

Marleen Kaptein was jarig (80!) en er was een feestje voor haar georganiseerd. Helemaal terecht: dankzij haar niet aflatende inzet is jaren geleden Eva Lanxmeer ontstaan. En als je dat zegt, dan zegt ze altijd *"maar ik deed het niet alleen, er waren heel veel mensen die daaraan meegewerkt hebben!"*

Tuurlijk Marleen, maar jij was de grote inspirator / trekker en je kreeg veel mensen in beweging. En veel, heel veel van die andere betrokkenen waren op dit stiekeme feestje afgekomen, de prachtig versierde ruimte stond vol. Maggie's Wedding speelde, en iedereen had wat lekkers meegebracht, taart, koek, drank ...

En toen kwam Marleen de ruimte binnen. Je had haar moeten zien, met wijd open ogen van verbazing, ontroering en blijdschap. Het "lang zal ze leven" barstte los, en ze viel een aantal van de aanwezigen om de hals, oude bekenden die ze soms lang niet gezien had: de Duitse architect van de wijk was er, de burgemeester, ...

En er waren door het BEL-bestuur en een aantal vrijwilligers natuurlijk allerlei verrassingen voorbereid. Zo was er een boek samengesteld, een Liber Amicorum met 65 bijdragen van vooral oude bekenden en collega's, allemaal lofzangen op Marleen. Jenk en Gerben zongen liederen, door Marc begeleid op de piano.

En tenslotte, een terecht en blijvend eerbetoon: het pad langs de boomgaard is omgedoopt tot Marleen Kapteinpad. Ga maar kijken, er staan bordjes!

Al met al: een geweldige middag voor een geweldige vrouw.

Frans Merckx

Burgemeester Gerdo van Grootheest met Marleen Kaptein

ZIJ MAAKT HET VERSCHIL (LIED VOOR MARLEEN)

Ze is geen medicijn tegen klimaatverandering
Geen hoop, geen gids
Maar enig in haar soort
Een bron in de woestijn als je kapot gaat van de dorst
Met een glimlach in die Culemborgse wijk

Ze is een hitrefrein dat uit de wadi's klinkt
Over hoe het ooit begon in dat Amsterdamse pand
Ontwerpers om haar heen
Zij bood de ondersteuning
Een uitgestoken hand
vol van plannen en van reuring

Nee meer nog dan ik eigenlijk toegeven wil, zij
maakt het verschil

Ze is geen slap excuus voor waar ik graag had
willen zijn
Geen droom, geen doel
Geen stok om mee te slaan
Geen enkele garantie voor een lang gelukkig
leven
Ze is geen antwoord op de vraag van ons bestaan

Met het Culemborgs College onderweg naar de
Provincie
Niet het veelgehoorde 'nee' tegen bouwen Lanx
de Meer
Niet de mantra van 'dat kan niet', maar het
zuiverste geweten
Ze verscheen op het juiste moment,
en ze was haar tijd ver vooruit

Want meer nog dan ik eigenlijk toegeven wil, zij
maakt het verschil

Tussen alles wat ik had en hoe dat opeens ging
leven
Wat met potlood staat geschetst kan met kleur
worden in getekend
Tussen nooit iets aan de hand en van alles te
beleven
Tussen nooit en misschien, heel soms
En tussen ik en ons
Al die mensen in hun hoven in hun dagelijkse
leven
zijn betrokken op elkaar en bereid iets meer te
geven
Misschien is het wat simpel maar alles wat ik
horen wil is

Zij maakt het verschil
Want ze is geen goed gesprek
Waar geen hond op zit te wachten
Niet de vlag waar ik onder strijd
Geen advies bij al mijn klachten
Niet de aller laatste uitweg waar wij allang niet
meer aan dachten

Maar meer nog dan ik eigenlijk toegeven wil, zij
maakt het verschil

*tekst: Carleen & Marja
spel: Marc, Jenk & Gerben
originele muziek: de Poema's*

Marc (piano), Jenk & Gerben (zang)

THERMO BELLO 15 JAAR

Op 27 november 2008 is Energiebedrijf Thermo Bello BV opgericht door Jan Hanhart, Frans Westendorp en Gerwin Verschuur. Deze 15-jarige mijlpaal is stilletjes gepasseerd, maar het is toch goed om daar aan het einde van 2023 even bij stil te staan. We hebben een mooie reis gemaakt met elkaar, dankzij de actieve bewoners in het technisch beraad met Frans Westendorp, Richard de Haas, Huub van Beurden en Appie Bos. En met dank aan Jan Hanhart, man van het eerste uur, die het technisch beraad een aantal jaar geleden vaarwel heeft gezegd. In 2013 is de coöperatie opgericht waarin de aandelen van de BV zijn ondergebracht, en daarin zijn bestuurders actief geworden. Het eerste bestuur werd gevormd door Andre de Jongh, Han Horstink en Andries Harshagen, en momenteel zijn Basjan Dane, Martin Heerschop en Erik Hoven onze bestuurders. Allemaal heel hartelijk bedankt voor jullie inzet voor Thermo Bello in al die jaren.

Tarief 2024

Begin december heeft de ACM de maximale warmtarieven gepubliceerd voor 2024. De tarieven zijn gekoppeld aan de gasprijzen, en die lagen in 2023 een stuk lager dan in 2022. Thermo Bello mag maximaal €46,69 rekenen per gigajoule en zal dat ook doen. Dat is iets minder dan het plafondtarief van €47,38 dat in 2023 in rekening is gebracht voor het gebruik tot en met 37 gigajoules. Het vastrecht inclusief meettarief zal wel gaan stijgen van €305,54 naar €341,09. Eind december zullen we klanten ook rechtstreeks over de nieuwe tarieven informeren. Op 30 januari wordt de begroting voor 2024 in de ALV gepresenteerd. De ALV begint om 20.00 uur in het Rondeel, inloop vanaf 19.45 uur.

Optimalisatie nieuwe warmtepomp

Nadat de nieuwe warmtepomp medio december 2022 in bedrijf werd gesteld, heeft Appie Bos zich ingespannen om die optimaal te laten presteren. Hij is daar heel goed in geslaagd en dat drukt zich uit in mooie cijfers voor de efficiëntie van de warmtepomp (COP=5,1), en een erg laag gebruik van aardgas. In 2023 heeft de warmtepomp in ruim 99% van de warmtevraag voorzien. Daarbij heeft het enorm zachte voorjaar ook een rol gespeeld, want de warmtepomp kan in de warmtevraag voorzien zolang het niet vriest. Als het kwik onder de nul graden daalt wordt er ook een gasketel aangesproken, om het warmtenet op temperatuur te houden.

Geluidsoverlast

Hoewel we heel blij zijn met de nieuwe warmtepomp, bleek hij ook meer geluid te maken en omdat hij traploos werkt, ook in een veel breder spectrum geluid te produceren. Thermo Bello heeft plannen gemaakt voor geluidswerende maatregelen, die inmiddels door Vitens zijn goedgekeurd, in opdracht zijn gegeven en voor de kerst van 2023 gerealiseerd zullen zijn. We hopen dat we daarna allemaal weer kunnen genieten van onze wijkwarmtevoorziening.

Meterstanden uitlezen

Tenslotte nog de jaarwisseling zelf. Dat is voor wijkbewoners traditioneel het moment om de meterstanden van de warmtemeter uit te lezen, en om te testen of de hoofdafsluiters nog goed draaibaar zijn. Dit jaar zijn de laatste analoge meters vervangen, dus worden de meters op afstand uitgelezen. Alleen in VVE de Trein is het noodzakelijk om de meterstand van de tapwatermeter met de hand op te nemen. Als je zelf regelmatig je warmteverbruik in de gaten wilt houden, kun je een inlogcode opvragen die toegang geeft tot een website waarop je het overzicht krijgt van de meterstanden op de Sharky warmtemeter. Dit kun je aanvragen door een mail te sturen aan Frans Westendorp franswestendorp34@gmail.com.

Thermo Bello wenst je alvast prettige en warme feestdagen en een goede jaarwisseling!

Gerwin Verschuur, Energiebedrijf Thermo Bello

EEN CULEMBORGSE MOSKEE

Een Culemborgse moskee! Dat is het ideaal. Geen import architectuur, maar een moskee die past in de omgeving van het Rivierenland en de stad. Een gebedshuis met wortels in de eigen lokale islamitische gemeenschap. Een gebouw dat open staat voor de wijk en de stad.

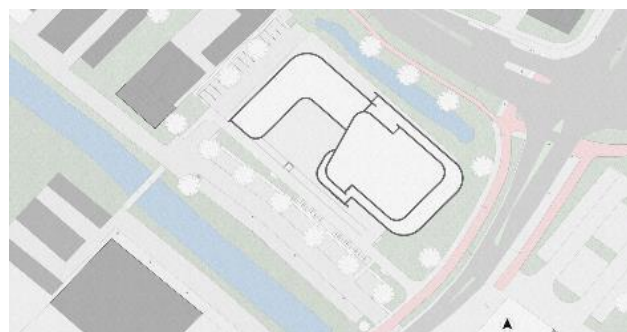
De architect, Ahmed Oued Hadj van Dutch Architect, was helemaal enthousiast over de kaswoningen in EVA-Lanxmeer. Zijn eerste ontwerp was dan ook een glazen moskee. Dat werd te duur. Maar het lampion-effect is wel overleefd: met veel ramen. En de minaret is in een vierkante vorm, met een klok: een verwijzing naar de Andalusische architectuur en de Nederlandse klokkentoren. Voor de ruitvormige ramen is gekeken naar de Culemborgse architectuur van oude gebouwen. Het gebouw heeft ronde vormen, die uitnodigen om naar binnen te gaan. Geen gebouw dat zich verschuilt, maar dat een entree naar de stad en de wijk is.

Voor een impressie van het gebouw:
<https://dutcharchitect.com/projecten/verenigingsgebouw-multatulilaan-culemborg/>

Het enthousiasme spat ervan af bij Hassan Barzizaoua, Nahim Boulahiati en Monhim El-Khiari. Hassan is voorzitter van de moskeevereniging Taqwa Culemborg. Bestuursleden Nahim en Monhim zijn sterk betrokken bij het nieuwbouwproject. Ze zijn alle drie kinderen van de generatie die als gastarbeider rond 1965 vanuit Marokko naar Nederland zijn gekomen.

Sinds 1982 heeft Culemborg een moskee voor de Marokkaanse moslims. Moslims uit andere landen van herkomst sluiten zich de laatste jaren bij deze moskee aan. Het huidige gebouw aan de Ridderstraat wordt te oud en de ruimte is beperkt. Al sinds 2007 spaart de vereniging voor een nieuwe moskee. Het is een enorm traject. Er is voor gekozen om het gebouw te ontwikkelen met eigen geld uit de gemeenschap van zo'n 3500 mensen. Dat vraagt veel. Zeker na de terugslag van de brand in het oude zwembad op de locatie

waar nu gebouwd wordt. Nu zijn er bovendien de hoge bouwkosten: de prijzen van arbeid en bouwmaterialen zijn explosief gestegen. Er is daarom voor gekozen om in fases te werken. Vanaf september jongstleden (fase 1) wordt er gebouwd aan de Multatulilaan. Halverwege 2024 zal er een wind- en waterdicht gebouw staan. In fase 2 zullen de installaties worden aangelegd. Daarna volgt fase 3 voor de afbouw en het buitenterrein. Voor de aanleg van installaties, de afbouw en buitenterrein zal er ook gebruik worden gemaakt van de vrijwilligers uit de eigen achterban.

De moskee wil onderdeel zijn van de Culemborgse gemeenschap. Dat betekent heel veel overleg over de bouw zelf: met overheidsinstanties, met de wijk en met de omwonenden. Ze zijn er trots op dat de bouw nu gestart is zonder bezwaarprocedures vanuit omwonenden.

De Taqwa moskee is een gebedsruimte, maar ook een sociaal en cultureel centrum voor heel Culemborg. Er is plek voor gezelligheid, om te vergaderen, om cursussen te geven, voor kooklessen.

De bouw kan enige overlast veroorzaken voor de buurt. Taqwa heeft met de aannemer afgesproken om de overlast tot een minimum te beperken. Maar het zou top zijn als de buurt de moskee daarna gaat ervaren als een mooie aanvulling op de wijk. De voorbijgangers worden uitgenodigd het moskeeterrein op te lopen en het mooie gebouw te ontdekken.

De drie durven nog geen datum van de opening te noemen. Begin 2025 zou mooi zijn. En uh...nee: de buurt zal geen gebedsoproep vanuit de minaret horen. Die gaat per app. Voor vragen aan de moskeevereniging kan gemaild worden met info@taqwa.nl

*Hans-Peter Benschop
Elisabeth Posthumus Meyjes*

HOE STAAT HET MET PERRON LANXMEER *ofwel het voormalige Fietspoint*

Terwijl Basjan een gordijnrail bevestigt voor de deuropening, Erik de groene borden 'Perron Lanxmeer' ophangt, Martin de elektra op orde brengt en Sjef met José en Marc (ook wel St. Marc genoemd) de rode muurverf aanbrengt, loop ik met emmers, allesreiniger, stoffer en blik rond en ga het keukentje een goede schoonmaakbeurt geven.

Jan sleept de koe naar een ander deel van de ruimte en begint te dweilen, andere Jan roert de magneetverf soepel en verft met Jenk de panelen in zonnige kleuren. Felix zeemt de ramen, een megaklus met zoveel glas. Henk en Corrie zetten hun houten spulletjes neer, lampjes aan en er is gelijk wat meer sfeer in de ruimte.

Het gedoneerde rode gordijn blijkt precies te passen. We trekken het voorzichtig dicht en het tochtgat naar de entree van de fietsenstalling is min of meer afgesloten. Als Carleen om 16.00 uur met de borrel aan komt fietsen, is er een hoop werk verzet.

Op zaterdag 25 november heeft een klein maar fijn groepje uit verschillende hoven van onze wijk zich een dag 'kwaad gemaakt' in het nieuwe Perron Lanxmeer en het resultaat mag er zijn. Het is nog niet af, dat niet, want een ruimte als deze is altijd '*work in progress*' maar met vereende krachten konden we een heleboel doen om wat meer sfeer in de ruimte te brengen. Ook in het voorbereidingstraject waren verschillende mensen betrokken. Plannen maken voor de inrichting met Minette en José, plannen maken voor de programmering en het gebruik van de ruimte met Felix, Marc, Jan en Jenk.

Twee bijeenkomsten hebben we verzorgd, op 30 september en op 4 november zaten we met een diverse groep belangstellenden uit de wijk samen

om te praten over de mogelijkheden en onmogelijkheden van Perron Lanxmeer en dat leverde al zo'n 20 ideeën op. Want hoe leuk we het ook opknappen, er zijn beperkingen (qua verwarming en ventilatie) aan wat hier kan, zeker als het te koud of te warm is.

Perron Lanxmeer is op dit moment een 'warme truienlocatie'; geschikt voor het ontvangen van groepen voor rondleidingen, voor actieve bezigheden en het neerzetten van creatieve producten uit de wijk. Intussen is de verjaardag van Marleen Kaptein er gevierd (met ca. 100 gasten) en zijn er al meerdere groepen ontvangen voor een rondleiding. Het blijkt allemaal prima te werken, de ruimte leent zich er goed voor en er zijn voldoende vrijwillige handen om het werkbaar te maken. De relatie met de NS verloopt voorspoedig en ook daar zijn we blij mee. Komend voorjaar 2024 wordt de ruimte geschikt voor activiteiten waarbij de warme truien uit kunnen. Muziek, dans, lezingen, een denksporttoernooi en andere initiatieven. Wil jij de komende tijd ook gebruikmaken van Perron Lanxmeer? Neem dan contact op met Marc Laeven (mplaeven@gmail.com) of Jenk Stronks (info@jenkstronks.nl)

*Namens de werkgroep Perron Lanxmeer
Marja Mathijssen*

KENNISMAKEN MET PERRON LANXMEER

Om iedereen die dat wil te laten kennismaken met Perron Lanxmeer, organiseren we op **zaterdag 30 december van 14.00-17.00** een leuke happening om het oude jaar 2023 uit te luiden. Wil jij je muzikale, dan wel creatieve kookkunstige talenten laten horen, zien of proeven, geef je dan van tevoren even op bij Marc mplaeven@gmail.com of Jenk info@jenkstronks.nl. Verder is het vrije inloop en is iedereen welkom.

Nog even de Perron Lanxmeer uitgangspunten:

- Neem zelf je drankjes en hapjes mee
- Trek je warme (kerst-) trui en je beenwarmers aan
- Neem je spullen nadien weer mee naar huis en ruim de ruimte mee op na afloop onder het motto: '*We make it work*'.

Wij zorgen voor:

Glühwein, pianomuziek /muzikale begeleiding bij de 'oudjaarskaraoke' en een sfeervolle locatie.

Hard werken bij en voor Perron Lanxmeer

OPROEP

Perron Lanxmeer is op zoek naar een piano die werkloos in een hoek staat te verstoffen!

Ook zijn we op zoek naar iemand die de piano van tijd tot tijd kosteloos of tegen een kleine vergoeding kan stemmen.

Neem contact op met Marc Laeven mplaeven@gmail.com als je denkt dat die piano in Perron Lanxmeer beter af is.

BERICHT VAN HET BEL-BESTUUR

We zijn een soort charmeoffensief begonnen in de richting van de gemeente Culemborg. Op 25 augustus ontvingen we een aantal leden (of hun medewerkers) van de gemeenteraad. Met hen spraken we over de status die Lanxmeer in het beleid van de stad heeft, en we lieten ze de wijk zien.

1 burgemeester, 2 belbestuurders, 3 wethouders

Afgelopen 5 december kwam het college van B&W op onze uitnodiging naar Lanxmeer; ze vergaderden in De Unie, we hadden een gezamenlijke lunch, ze kregen een presentatie zoals we die ook aan bezoekersgroepen geven en we wandelden met de drie wethouders en de

burgemeester door de hele wijk. Ze waren aangenaam verrast en leerden dingen die ze nog niet over Lanxmeer wisten. Ze herhaalden dat ze trots op Lanxmeer zijn.

Nieuwe bestuursleden gevraagd

Zoals op de Algemene Ledenvergadering al aan de orde kwam: het bestuur kan versterking gebruiken! We zoeken nog de beste oplossing voor een paar taken: boekhouding, penningmeesterschap, en ledenadministratie.

We willen komende tijd ook gaan werken aan een plan voor de toekomst van de BEL. Waar moeten we onze energie in steken? Wat willen we voor de vereniging, wat willen we voor de wijk, en wat willen we voor de ideeën waar de wijk op gestoeld is? Het zal beginnen met een verkenning van de thema's die de leden belangrijk vinden. Jan Theunissen en Felix van de Laar zullen dit vanuit het bestuur trekken. We denken aan speciale bijeenkomsten waar alle geïnteresseerde leden van de BEL welkom zijn.

Als u zich geroepen voelt – voor een rol in het bestuur en/of in het mede opstellen van zo'n beleidsplan – dan horen we graag van u!

Namens het bestuur, Felix van de Laar

ONDERTUSSEN BIJ CAETSHAGE: TODD PHILIPS

Iedere dinsdag is er overleg. Daar is besloten dat Todd Philips aan de beurt is om voor de BEL-nieuws te vertellen hoe het in deze novembermaand gaat op de stadsboerderij. Het is nog geen week na de verkiezingen. We leven in de groene *woke belt*, de strook die loopt van Amsterdam, via Utrecht met een slinger naar het zuiden tot aan Nijmegen. Ook wie biologisch boert heeft met stikstofmetingen, besluitvorming rond glyfosaat en vragen rond genetische manipulatie van gewassen te maken. Todd wil niet polariseren, met fijnzinnige nuances in zijn woordkeus vertelt hij hoe politieke bewegingen het biologisch boeren beïnvloeden.

November is ook op de boerderij een tijd van terugkijken hoe het jaar is geweest en besluiten nemen. Wat gaat goed? Waar gaan we mee door? Wat valt af? Wat komen er voor nieuwe dingen?

Verkoop groeit

Het gaat heel goed met de verkoop in de winkel en het aantal abonnementen neemt nog steeds toe. Het is niet meer te doen om alles zelf te telen. Zo is het besluit gevallen om geen gewassen meer te telen die moeilijk groeien op zware klei: de bospeen, radijs, koolrabi, knolvenkel, Chinese kool en paksoi komen niet terug. Deze groenten gedijen beter op zandgrond. Mensen die eerder stage liepen bij Caetshage boeren nu in Zeist, zij nemen deze teelt over. Zo komt een variatie aan producten wel in 'onze' winkel en in 'ons' groentepakket terecht.

Zaaien

In januari zal begonnen worden met zaaien. Dat vraagt zorgvuldige planning: zorgen dat het zaad op tijd binnen is en het aardappel- en uienpootgoed.

In het volgend groeiseizoen ligt de nadruk op tomaten en spruiten bijvoorbeeld. Sofie pakt de kruiden op: o.a. koriander, peterselie en selderij. Dat vraagt veel aandacht, die gewassen moet je wel twee keer per week langslopen.

Uitbreiding bloemen

Todd breidt de bloementee uit. Tot vorig jaar was het niet toegestaan om niet-biologische bloemen te telen, waardoor de variatie in bloemensoorten beperkt was. Die regel is veranderd en Todd zal vrijelijk zaad inkopen zolang het maar niet ontsmet is. De boeketten blijven even mooi, maar er zullen meer verschillende soorten bloemen komen. En dus ook verschillende soorten droogbloemen...

Mest

Tot nu toe is het gelukt om de mest zo in te kopen (kleine beetjes tegelijk) dat er geen stikstofboete is geweest. En wat gaat het Europees Parlement na de verkiezingen daar veranderen in beleid betreffende genetische manipulatie, gentech? Miljoenen mensen zijn van de hongerdood gered door manipulatie van gewas zodat het beter tegen hitte, verziltig of juist te veel water kan. Moeten wij dan zeggen, doe in Nederland maar niet? Todd ziet de discussies bij de favoriete zaad-leverancier in Noord Holland met belangstelling tegemoet. Volgende keer meer.

Tekst & foto: Elisabeth Posthumus Meyjes

OPROEP

Een gescheiden vrouw (60) uit de omgeving van Culemborg, zoekt een onconventionele woonoplossing: bij iemand in huis komen wonen wiens/wier huis te groot is geworden en die er toch nog niet weg wil. In Lanxmeer omdat het een duurzame wijk is. En in de verwachting dat zij en degene bij wie ze in huis zou komen, ook iets meer zouden delen dan alleen het huis. Een praatje maken, een keer samen eten, ... Ze is het zat om alleen te zijn.

De constructie kan natuurlijk alleen op voorwaarde van goed vertrouwen én hele goede afspraken.

Als bestuur hebben we aangeboden om dit verzoek aan de leden van de BEL bekend te maken. Wie erop in wil gaan kan het aan ons laten weten, dan brengen we jullie met elkaar in contact.

De persoon in kwestie is tot eind dit jaar op reis, het eerste contact kan in januari plaatsvinden. Mogelijk gaat ze vaker voor lange tijd het land uit, en dan is het voor haar fijn als ze hier een basiskamp heeft.

Reacties dus graag aan felixvandelaar@freedom.nl – óók als u in principe openstaat voor een dergelijke manier van uw woning delen, niet per se meteen nu in dit geval maar later misschien.

OUDER WORDEN IN LANXMEER

In het voorjaar van 2023 is op initiatief van Titus Mars een aantal bewoners van Eva-Lanxmeer bij elkaar gekomen om te praten over 'Oud(er) worden in Lanxmeer: hoe dan?'. Hieruit zijn verschillende werkgroepen gevormd om op onderwerp een aantal zaken verder uit te diepen. De komende tijd zullen in de BEL-nieuws de verschillende werkgroepen zich voorstellen en verslag doen van hun bevindingen. Onderwerpen zijn bijvoorbeeld: je (te groot geworden) woning splitsen, kan dat en wat is daarvoor nodig? Of: samen elders een woongroep o.i.d. starten, wat zijn de mogelijkheden?

Deel 1: Hoe toegankelijk is onze wijk eigenlijk?

Janine Lindeboom, Ineke de Mey, Marian Lubbers, Caroline Harnacke en Renée Lankwarden wilden onderzoeken hoe het gesteld is met de openbare ruimte als je niet (meer) zo goed ter been bent. Al die gravelpaadjes zien er natuurlijk hartstikke leuk uit en zijn ook goed voor de afwatering, maar hoe is dat nou als je met een rollator een ommetje wilt maken? Of in een rolstoel je kind naar school moet brengen? Want al pratend bleek het niet alleen te gaan over als je oud wordt en minder mobiel, maar eigenlijk over iedereen die tijdelijk of voor altijd minder mobiel is en/of een hulpmiddel nodig heeft om zich te verplaatsen.

Ervaringsdeskundigen - wat kwamen we tegen

Op 26 mei zijn we op onderzoek uitgegaan door een wijkshow uit te voeren. Uiteraard met de twee ervaringsdeskundigen voorop:

Janine Lindeboom is door een spierziekte minder mobiel en zou eigenlijk met hulpmiddelen moeten gaan lopen. De rollator staat klaar, maar de drempel om hem te gebruiken is nog te hoog. Caroline Harnacke is pas in de wijk komen wonen en gebruikt buiten een rolstoel, bv om haar kind naar school te brengen. En kwam daarbij al direct hindernissen tegen...

Renée Lankwarden, Ineke de Mey en Marian Lubbers zijn oudgedienden in de wijk en willen héél graag zo lang mogelijk in de wijk blijven wonen. Zij weten alledrie vanuit hun werk waar ouderen zoal tegenaan lopen als hoofd en/of lijf gaan haperen.

Welke hindernissen kwamen we zoal tegen?

- Oneffen paden
- Helling paden
- Gravel/kiezel/grindpaden
- Klaphekjes
- Te smalle paden en overhangend groen
- Vee roosters

Rode gravel, veel lossen steentjes

Rode gravel

Voor al de 'rode' gravelpaden (b.v. door de boomgaard) bleken onverwacht slecht begaanbaar als je minder stevig ter been bent. Het gravel blijft als een dikke laag los grint liggen en veroorzaakt zwiakende enkels en loopt zwaar. De wielen van een rollator of rolstoel lopen er in vast. Het Grave D'or (het 'gele' gravel) zoals je dat vindt rond Caetshage is veel beter begaanbaar: het vormt een gladde, harde laag.

Klaphekjes

De klaphekjes aan weerszijden van het pad door de boomgaard, ooit bedoeld om brommers tegen te gaan, vormen een bijna niet te nemen hindernis voor wie een hulpmiddel nodig heeft. Met één hand op je rollator leunen en met de andere het hek openen terwijl je je in een vreemde bocht moet wurmen is vragen om problemen. Met de rolstoel zit je al gauw klem. Het hekje wat schuin hangt, vraagt te veel kracht.

Lastige klaphekjes

Te smalle paadjes, overhangend groen, flagstonepaden met pollen gras of brede kieren ertussen: als paden te smal zijn, blijven de wielen steken in het gras, of het kost veel kracht om de rollator of rolstoel erdoor te duwen. Overhangend groen belemmert het zicht of de doorgang.

De kleine wielen van een rollator blijven al gauw hangen in de vee roosters die we op onze schouw tegenkwamen. Janine: 'Eigenlijk moet ik de rollator een beetje optillen om dit rooster te kunnen nemen zonder te blijven steken, maar daar heb ik niet altijd de kracht voor.'

Advies voor Terra Bella en alle bewoners

- Zorg dat verzakkingen, losse tegels e.d. snel verholpen worden.
- Houd het groen naast de paden kort, snoei de struiken.
- Kijk kritisch waar klaphekjes écht nodig zijn. Wellicht kunnen zij op sommige plekken vervangen worden door een alternatief? Zorg dat ze recht hangen bv de hekjes bij de boomgaard.
- Vervang het 'donker/rode' gravel door (brede-) grave d'or paden.
- Speerpunt: maak een route door de wijk die voor iedereen goed toegankelijk is.

Overhangend groen

De kleine kronkelpaadjes zijn ook de charme van de wijk. De groep is dan ook niet van mening dat alle paden rolstoel/rollator-vriendelijk zouden moeten zijn. Maar als we kijken naar de vergrijzende bevolking voor wie beweging dicht bij huis essentieel is, zou het goed zijn de 'door-gaande' looproutes (zoals door de boomgaard) en een rondje centraal in de wijk aan te pakken. Bijvoorbeeld de route vanaf het Kwarteel, door de boomgaard, rechtsaf tussen de vijvers door en vervolgens weer rechtsaf langs het fietspad terug naar het Kwarteel. Ook het Jan Tempelmanpad kan aangepast worden waardoor de bereikbaarheid verbeterd wordt.

Wake-up call voor de hoven

Natuurlijk is er verschil tussen de openbare ruimte en de mandelige tuinen. Op onze tocht merkten we dat vooral veel mandelige tuinen vrijwel niet toegankelijk zijn voor wie minder mobiel is of een hulpmiddel gebruikt. Dit zou een aandachtspunt kunnen zijn voor de hoven. Want ook daar wordt de populatie ouder en wat we uit de gesprekken wel geleerd hebben: de behoefte om oud te worden in de eigen hof is groot!

Renée Lankwarden
(reneelankwarden@gmail.com)

Nieuwe wijkgenoten

Jasper Muller, Janne Bartlema en Joosje verruilden Amsterdam voor Culemborg. Best een stap, want waren aan de stad gehecht. Ze hebben dan ook eerst tijdelijk een huis gehuurd om zich te oriënteren. Bevalt Culemborg en in welk deel zouden ze willen wonen?

Het werd het Diet Kramerhof in EVA-Lanxmeer. Sinds half oktober wonen ze er. De wijk ligt dichtbij de WERF-klas. Daar gaat Joosje naar school. Zulk uniek onderwijs kan je bijna alleen in Culemborg krijgen. Het was een belangrijke reden om te verhuizen. In de wijk wonen veel van haar vriendjes.

Maar EVA-Lanxmeer lag ook om andere reden voor de hand. De zoektocht naar nieuwe relaties tussen mens en natuur is een belangrijk thema voor het gezin. Janne, opgeleid aan de Rietveld-academie, maakt wandvazen in vilt. Mensen kunnen bloemen, takken, of andere voorwerpen uit de omgeving in glazen buisjes in het wandkleed doen. Zo verandert het kunstwerk met de seizoenen mee. Op www.atelier74.nl zie je er voorbeelden van.

Jasper heeft vorig jaar met een compagnon Hide@B opgericht. Ze ontwikkelen ecologische tiny recreatiewoningen. De huisjes plaatsen ze bij natuurinclusieve boeren. Die hebben daardoor een extra verdienmogelijkheid voor hun bedrijf. En de gasten kunnen tot rust komen in mooie natuur. Er zijn al een paar eco-cabins te huur: www.hideandb.io! De favoriete plekjes van de wijk? Caetslage op zaterdagochtend: wat gezellig! En als ochtendritueel: een duik in de vijver. Vroege relaties met de natuur 😊

Jasper, Janne en Joosje

Hans-Peter Benschop

VERHUIZING VAN DE WERFKLAS

De oprichting

In mei 2004 werd op een feestelijke dag de grondsteen voor het Werfhuis gelegd. Na een intensieve aanlooperperiode kon de bouw gaan beginnen. Oorspronkelijk zouden er drie wooneenheden, een architectenkantoor en een schooltje onderdak vinden. De Werfklas was het jaar daarvoor gestart in een barak aan de Roland Holststraat en van daaruit werd ook de bouw van het Werfhuis begeleid. Het waren roerige beginjaren! Het Werfhuis werd gebouwd met behulp van WOOFFERs, vrijwilligers uit de hele wereld. Zij begonnen een eigen project in de Gelderlandfabriek: de Stationswerf. De bouw vorderde, de plannen wijzigden. De 3^e wooneenheid kwam er niet in eerste instantie. Maar de Werfklas, die inmiddels groeide en bloeide nam dat deel van het Werfhuis in gebruik. Ook het architectenkantoor werd opgeofferd ten behoeve van de groeiende leerlingenschaar. Begonnen we ooit met 4 jongens, al gauw werden dat 18 leerlingen en zo ging het door.

Het Werfhuis

Elke donderdagochtend trokken we met een stoet kinderen naar Caetshage om daar op het land te werken. In de pauzes speelden de kinderen op onze eigen houtsnippers, op straat (touwtje springen, knikkeren!), op en aan het water en in de boomgaard. Naast het groeiende leerlingenaantal, groeiden gelukkig de bomen ook. Er werd heerlijk geklommen, touw gezwaaid, hutten gebouwd in de bosjes die ontstonden. Kinderen legden moestuintjes aan op de groenstrook aan de straat. Een levendig geheel! Drie jaar geleden besloten we te starten met voortgezet onderwijs, inmiddels waren we met de basisschool uit het Werfhuis gegroeid en begonnen we een 2^e kleuterklas. Overal in onze mooie wijk vonden we onderdak: in het pompgebouw, in een onderlandwoning, op zolder

bij een buurtgenoot, in onze eigen huiskamer, bij Marijke Sluiter, op de zolder van Caetshage ... We voelden dat de druk op de directe omgeving van de school best groot werd, we misten elkaars aanwezigheid, Koen wilde zelf in het pompgebouw ... kortom tijd voor iets anders.

De verhuizing

Na een lange, lange zoektocht samen met de gemeente, kregen we groen licht om op de Parallelweg Oost te gaan bouwen, mits de corso-club er ook een plaatsje kreeg. We begonnen ooit in een barak (een zogenaamde schottenkeet) en we zijn, na een intensief bouwjaar ook weer geland in zo'n zelfde soort behuizing. Tegenwoordig met zo'n 130 leerlingen in de leeftijd van 4 tot en met 18 jaar.

Het Werfhuis stroomde 2 weken voor de zomervakantie leeg! Op de *High Tea* die we voor onze burens organiseerden, klonk dat het wel heel stil was geworden in de straat. We zijn de buurt zeer dankbaar dat de Werfklas zoveel jaren heeft kunnen gedijen in Eva Lanxmeer. Het was heel fijn dat we de laatste jaren iets terug konden doen met de kinderen in de zin van: gravel uitrijden, snoeien, helpen met hooien.

Nieuwe Werfstek aan de Parallelweg

En iedereen is natuurlijk welkom om een keer langs te komen op de Parallelweg. Op 27 januari houden we open dag, op vrijdagmiddagen worden er openbare circuslessen gegeven, op maandagavonden is een ouder- en vriendenkoor gestart.

Vrijdag 22 december voeren we om 19.30 uur het kerstspel op in de grote zaal. Zie verder ook de site van de Werfklas www.werfklas.nl

Zelf blijven we gelukkig wonen in ons heerlijke huis aan het water!

Annemarijke ten Thije

THERAPEUTICUM IN HET WERFHUIS IN LANXMEER

Al lange tijd leeft de wens om een therapeuticum in Culemborg op te richten. Naast het gezond makend onderwijs op de staatsvrije vrije school De Werfklas willen wij ook de antroposofische geneeskunde een plaats geven zodat er een brede bedding ontstaat in Culemborg.

Nu zijn we zover! Er is een consultatief antroposofisch arts, Casper Post Uiterweer, die 1 dag per week praktijk zal houden. Ons streven is dat een antroposofisch huisarts zich in het therapeuticum kan gaan vestigen.

Er zijn een verloskundige, fysiotherapeuten, een kunstzinnig therapeut, een euritmitherapeut, een biografisch coach en andere coaches die allen vanuit de antroposofie werkzaam zijn.

Casper Post Uiterweer is als huisarts werkzaam geweest in Utrecht waar hij vele jaren geleden een therapeuticum heeft opgericht.

Binnenkort gaat er een mail uit met alle informatie die nodig is om je aan te melden bij de arts en andere zorgverleners. Een website is in de maak. Mocht u deze informatie willen ontvangen, mail dan naar mail@annabaudoin.nl U wordt dan op de mailinglijst geplaatst.

Misschien tot ziens in het therapeuticum Culemborg!

Anna Baudoin

NIEUWS UIT HET HELLA HAASSEHOF

Hofschouw, uitwisselen van ideeën, overleg met Marjolein, samen dromen, discussiëren, het laten rusten en dan toch: hoppa de schouders eronder en heel veel voor elkaar krijgen.

Je zou denken dat zo'n bescheiden hofje als het Hella Haassehof zo zou moeten zijn ingericht, maar zo eenvoudig bleek dat niet te zijn. Inheems, met geur, kleur, biodiversiteit, klimaatbestendig, voor elk wat wils, niet te duur...

Maar, zo aan het eind van dit jaar kan ik wel stellen dat we op koers liggen. Met hofdagen die altijd op een zaterdag zijn, gestart met verse koffie en iets lekkers aan de tuintafel en een hofvergadering. Gevolgd door uren kweek trekken, spitten, slepen of planten. Het beplantingsplan voor volgend jaar ligt klaar, de grond onder stukken worteldoek in de hoop de kweek die er nog niet uit is flink te demotiveren.

En afgelopen weken hebben een paar stoere hofgenoten in hun vrije uren volgehouden en doorgezet om het bouw pakket van onze schuur af te krijgen. Ilse heet ze. Hoe toepasselijk. Net voor de sneeuw viel zat ze in elkaar. We blijven een stel eigenwijze pappenheimers bij elkaar maar toch: hulde aan ons hof! En nu is het winterstop.

Jaqueline van Staveren – tekst en foto

LANXMEER EN ... MUSICI

Lanxmeer barst van het talent. In deze serie interviewen we buurtbewoners over hun passie of specialisme. Na de hoogstamfruitbomen, kortegolfzenders en feministische theologie nu een geheel ander onderwerp: muziek!

Wat ze met hun instrumenten hebben? Even kijken Femke en Izhar me wat glazig aan... 'Ja...alles!!!'. De keuze van Izhar voor de gitaar was toevallig: zijn longen waren nog onvoldoende ontwikkeld voor de trompet toen hij zeven was. Maar het instrument past bij hem. Niet schreeuwerig, genuanceerd. Er is veel kleur mee te maken. Inmiddels heeft Izhar meer dan 14 cd's opgenomen en treedt hij op in binnen- en buitenland.

Voor Femke is de viool vooral deel van het grote geheel: zij geniet van het non-verbaal communiceren in een ensemble. Oude violen hebben nog een extra dimensie. De darmsnaren zijn bobbeliger dan de moderne. De klank is levendiger, en je voelt meer weerstand van de snaren bij het strijken. Je voelt je ook fysiek één met het instrument.

Femke en Izhar

Veel mensen in EVA-Lanxmeer zullen Femke Huizinga en Izhar Elias kennen van de hofconcerten die ze in de corona-periode gaven. Wat was dat bijzonder, de fragiele duo's van gitaar en viool in de buitenlucht!

Inmiddels leven we in normalere tijden. Femke houdt van kamermuziek in kleine ensembles. Zij speelt ook bij de Nederlandse Bachvereniging. En ze geeft les. Izhar heeft als gitarist geen vaste basis in een orkest. Hij ontwikkelt programma's, vaak samen met anderen. Hij vormt bijvoorbeeld al meer dan twintig jaar een duo met blokfluitist Erik Bosgraaf. Met sopraan Channa Malkin speelt hij oude Italiaanse en Spaanse barokmuziek en Sefardische liederen.

Allebei hebben ze hun wortels in de barok en de oude muziek, maar vinden het ook leuk om de traditie te vernieuwen. Ze hebben samen met een verhalenverteller een salon-versie van de Zaubersflöte gemaakt – en binnenkort komt daar een kinderversie van. Op dit ogenblik toert Izhar met 'De Folly', waarin hij muziek van Reich en Rossini speelt en videokunstenaars Paul en Menno de Nooijer projecties maken – speelt de echte gitarist of is het *fake news*?

Femke werkt volgend jaar mee aan The Apocalyps, 'de opera die Bach nooit schreef', over Jan van Leiden – een zestiende-eeuws verhaal over radicalisering en fundamentalisme. Ze zoeken de grenzen op tussen verleden en heden, tussen muziek en andere kunstvormen, en tussen kunst en maatschappelijke vraagstukken. Ze vinden het belangrijk om ook andere groepen belangstellenden aan te spreken in een vergrijzende samenleving. Maar het is bovenal omdat musici iets willen vertellen, en de boodschap sterker kan worden door samenwerking. Het tintelt van de muziek en de ideeën aan het Willem Kloospad.

Er zijn nog kaartjes voor het concert van Izhar en Channa Malkin op 22 december in de oudkatholieke kerk van Culemborg: www.izharelias.com.

En Femke...die speelt op 26 januari een jazzy Bach tijdens de Nacht van de Viool in Tivoli Vredenburg!

Hans-Peter Benschop – tekst & foto

KETTINGKLEDINGRUIL FLOREERT

Ruilen is het nieuwe kopen. En gelukkig maar. Menig kledingkast hangt vol met ongedragen parels. En natuurlijk is het leuk om je af en toe in iets 'nieuws' te hullen. (Al die aanbiedingen zijn zó verleidelijk ...) Ideaal als dan een tas met kleding aan huis gebracht wordt.

Tassen vol!

Iedere maand pakjesavond! Je haalt eruit wat je mooi vindt en stopt er weer wat voor terug. Binnen drie dagen geef je de tas door aan de volgende deelnemer op de route.

Na een oproepje in de BEL-nieuws, begonnen we in mei 2021 met zes deelnemers, en één roulerende kledingtas. Nu, tweeënehalf jaar later, hebben we 80 deelnemers en 19 roulerende kledingtassen, in heel Culemborg en omstreken! Natuurlijk is EVA-Lanxmeer goed vertegenwoordigd. Leuke bijkomstigheid: het kledingruilen is heel bevorderlijk voor de sociale contacten in de buurt. En altijd leuk om één van je 'oude' kledingstukken op straat tegen te komen 😊.

We zijn beretrots op onze ketting; de milieu-impact van de *fast-fashion* industrie is gi-gantisch. Denk aan: waterverbruik, giftige stoffen,

mega CO2-uitstoot, enorme afvalhopen van synthetisch materiaal (microplastics) in Afrika, en dan hebben we het nog niet gehad over de erbarmelijke arbeidsomstandigheden bij de productie....

Kleren-rondje

Geweldig dus dat het succes van de kledingkledingruil zich uitspreidt als een olievlek. Consuminderen blijkt leuk! In Nederland zijn inmiddels 744 'loops' actief, goed voor 22.500 deelnemers. Daar blijft het niet bij, de overkoepelende organisatie professionaliseert en richt zich nu ook op het buitenland.

Meer weten of ook zin gekregen om mee te doen? Kijk op www.clothingloop.org om je aan te melden.

Tip: er is een aparte ketting voor maten 40+. Voor meer informatie kan je mailen naar femkehuizinga@gmail.com

Femke Huizinga

TERUGBLIK KLIMAATAVOND

"Maak jij je zorgen over de klimaatverandering, over de toekomst van onze generatie en de generaties ná ons? En vind je het frustrerend dat de urgentie niet lijkt door te dringen tot de overheid, bedrijven, organisaties en veel mensen om ons heen? Worstel je met de vraag hoe jij kunt bijdragen aan een duurzame en leefbare wereld?"

Deze vragen stuurden wij, Lidwien Boudens en Olga Ekelenkamp, afgelopen najaar naar verschillende wijkgenoten en andere mensen in ons netwerk. Op zoek naar een manier om iets te doen, hadden we al aan supportdemonstraties van Extinction Rebellion (XR) deelgenomen. Maar we voelden allebei dat we meer wilden, liefst lokaal. Het doel van onze oproep? Kijken of meer mensen in Culemborg hun stem willen laten horen in de huidige klimaatcrisis en daar samen een avond over willen praten.

Ongeveer tien wijkgenoten wilden dat wel (en nóg meer mensen wilden graag op de hoogte gehouden worden). Daan van der Ham (opgegroeid in de wijk én actief voor XR) was uitgenodigd om iets te vertellen over klimaatverandering en wat je daar als 'gewoon mens' tegen kan doen. Na een presentatie over de treurige staat van het klimaat en een nog verdrietiger vooruitblik naar de toekomst, kreeg de avond ook een positief tintje. Als we in actie komen, kunnen we wel degelijk invloed uitoefenen op de klimaatverandering. Daan vertelde hoe XR

dat op haar manier probeert te doen, over de impact van de blokkades op de A12, over het verschil tussen de blokkade en de supportdemonstratie en hoe het zit met arrestaties door de politie. In actie komen, je stem laten horen helpt! De blokkades van de A12 hebben ervoor gezorgd dat de regering een plan gaat maken om de 47 miljard fossiele subsidies (belastingvoordeel voor grote bedrijven die veel CO2 uitstoten) af te bouwen.

De avond heeft geresulteerd in een klimaat-appgroep. Handig om plannen op het gebied van

klimaatdemonstraties en dergelijke te kunnen delen, zodat we elkaar kunnen informeren en eventueel ook samen kunnen deelnemen. De eerste gezamenlijke actie heeft al plaatsgevonden: de klimaatmars in Amsterdam. Wil je ook aansluiten? Zeker nu we wellicht een regering krijgen die klimaatverandering ontkent en veel milieumaatregelen wil afschaffen?

Neem dan contact op met

Olga (olgaenpw1@t-mobilethuis.nl)

Of met Lidwien (l.boudens@xs4all.nl)

Hoe twee wijkbewoners, onafhankelijk van elkaar, hun oog laten vallen op iets opmerkelijks wat ze tijdens een wandeling tegenkomen in de wijk, en daarover besluiten een stukje te schrijven voor de BEL-nieuws.

ONDERWEG IN DE WIJK (1)

6 december, een mooie zonnige maar koude ochtend. Wik en ik wandelen door de wijk. We hebben net een kardinaalsmuts bewonderd, een struik die nog een beetje kleur geeft in de winter. In de buurt van de VMBO-locatie van Lek en Linge zien we een graafmachine. In de kuil er naast mensen in oranje jassen. Hier willen we het fijne van weten.

Een archeologe geeft uitleg. Hier wordt een proefsleuf gegraven. Onderzocht wordt of er aanwijzingen zijn dat uitgebreid archeologisch onderzoek nodig is voordat er gebouwd mag worden. We zien gele nummertjes, aanwijzingen voor palen die hier in de grond hebben gezeten. Een donkere strook wijst op een waterloop uit het verleden.

De mannen in de kuil gaan gestaag verder met hun werk, uitgerust met laptop en metaaldetector. Aan het eind van de dag zal deze sleuf weer dicht worden gemaakt, zodat niemand er per ongeluk invalt, vertelt de archeologe. Verderop wordt later

nog een proefsleuf gegraven. En eerder is er ook al op twee plekken op deze manier onderzoek gedaan. Als het onderzoek klaar is geven de archeologen van de VU in Amsterdam advies aan de gemeente. Bij bijzondere vondsten kan dat advies luiden dat het de moeite waard is om archeologisch onderzoek te doen voordat er gebouwd wordt in dit gebied. Het is aan de gemeente om daar een besluit over te nemen.

In het verleden woonden hier ook mensen realiseren we ons. Onder onze voeten ligt het bewijs.

Machteld van der Veen

ONDERWEG IN DE WIJK (2)

Bij het uitlaten van mijn deelhond kom ik wel eens bijzondere situaties tegen. Zoals deze keer bij Werfterp Zuid (tegenover Unie Plaza).

Er stond daar een grote graafmachine die een strakke, rechthoekige kuil had gegraven. In die kuil stonden twee mensen met meetinstrumenten. Ik vermoedde dat het archeologen waren en dat klopte. Zij werken bij het Archeologische Diensten Centrum uit Beesd en hadden intussen al in 14 kuilen gegraven terwijl vergeefs gezocht werd naar archeologische resten.

Ook bij de Werfterp Zuid was niets gevonden. Wel eerder bij de Archeologische Heuvel waar twee

graven en enkele scherven waren aangetroffen, waarschijnlijk uit de Romeinse tijd.

Na een kort praatje met hen had ik weer wat opgestoken over de wijk en heb ik deze ontmoeting met een sterretje aangeduid. Voor mij zijn sterretjes korte ontmoetingen, gesprekjes, of observaties die een dag extra tinten of kleur geven. Dit was er zo een.

Jan Theunissen

BEZOEKJE AAN FINDHORN

Dit najaar bezochten we op onze vakantie de ecowijk Findhorn, in Noord-Schotland. Net als Lanxmeer heeft het zijn eigen geschiedenis. Wel heel anders. Het is nogal organisch gegroeid, in een duingebied, naast een vliegveld van de Royal Air Force. Het oude plaatsje Findhorn, aan de andere kant van het duin, is een pittoresk havenstadje (nu vooral tweede woningen van rijke Schotten), en de baai langs het ecodorp is een natuur- en vogelreservaat.

De pioniers begonnen in 1962 met wonen en leven in een stacaravan, vanuit een spirituele kijk op het leven en de aarde. Er kwamen mensen op af en langzaam ontstond er allerlei bebouwing en infrastructuur.

Findhorn is al tijden wereldberoemd en speelt een actieve rol in het Global Ecovillages Network (GEN), maar is toch nog steeds vrij klein, misschien honderd à honderdvijftig woningen, 300 inwoners – er is een straatje in aanbouw.

Straatje in aanbouw

Als je er alleen al rondloopt, zie je veel bijzondere dingen. Natuurlijk héél veel groen, ook de oude hoge dennenbomen tegen de duinhellingen, schaduwrijk dus.

Hoge dennenbomen

Veel variatie in woningtypes die er soms nogal experimenteel uit zien – woningen in oude whiskyvaten zelfs, een onderlandwoning. Best veel geparkeerde auto's... Deelauto's natuurlijk, elektrische.

Veel elektrische auto's

Straatverlichting is er verwerkt in kniehoge paaltjes. Informatieborden over specifieke duurzame activiteiten op die plekken.

Een natuurwinkel, een informatiecentrum (er zijn wekelijks rondleidingen, niet op de dag dat wij er waren), een kunstcentrum, een weefstudio, een keramiekwerkplaats, een meditatieve buitenruimte naast een gebouw meditatiecentrum, een grote congres- en concerthal (300 zitplaatsen) met een dagelijks geopend café-restaurant The Phoenix waar het gezellig druk was, mensen aan de koffie, in overleg, lunchen...

Cullerne Gardens, waar ze misschien de verse groenten telen die ik elders mensen vanuit kistjes zag verkopen. Een verzamelplaats voor organische materialen. Een enorme container/ketel voor verwarming uit (lokaal geoogste) biomassa. Een grote partytent bleek de tijdelijke vervanging van een afgebrand gemeenschapscentrum te zijn. Hun "living machine", waar ze vuil en grijs water gebruiken voor plantenteelt, hebben we niet gezien.

De Visitor Guide leidt de lezer/wandelaar in totaal langs meer dan zestig items. Wij stonden met ons campertje op nr. 66, het Holiday Park.

In de visie van Findhorn, hebben wij met onze reis eigenlijk veel te veel CO2 uitgestoten, het is hun verlegenheid met iedereen die het dorp komt bezoeken. Maar ja, het ligt jammer genoeg niet om de hoek.

Veel informatie staat op hun website:

www.ecovillagefindhorn.com

Felix van de Laar – tekst & foto's

BENEFIETCONCERT 'UPS & DOWNS'

Marc Laeven en Carleen Mesters organiseren sinds 2017 bijna jaarlijks een benefietconcert, waarbij ze geld ophalen voor een goed doel. Op zondag 24 maart 2024 doen ze dit voor de vijfde keer. Tijd om in de BEL-nieuws eens wat aandacht te geven aan dit mooie initiatief en vooral ook aan de twee initiatiefnemers ervan.

Hoe zijn jullie op het idee gekomen om deze benefietconcerten te organiseren?

Marc liep al een paar jaar mee met de Roparun (www.roparun.nl), een sponsorloop waarbij geld wordt opgehaald om het leven van mensen met kanker draaglijker te maken. Hij was onderdeel van de Waterlopers, het team van waterschap Rivierenland. Daar hoort bij dat je dus ook zelf geld moet ophalen voor het goede doel. Op een avond bespraken we hoe leuk het zou zijn om dit te combineren met onze gezamenlijk passie: muziek maken met elkaar en met vrienden. Al snel stonden we met een team enthousiaste muzikvrienden in de startblokken om ons eerste benefietconcert te gaan organiseren.

Hoe kies je het goede doel?

Aanvankelijk was dit alleen de Roparun. In de voorbereiding naar de editie van 2023 wilden we voor het eerst ook een lokaal Culemborgs doel steunen vanuit de gedachte dat we graag iets willen doen voor mensen die extra steun kunnen gebruiken in onze eigen omgeving. We hebben toen gekeken naar welk lokaal doel wij graag zouden willen ondersteunen.

Hoe stel je het programma samen, wie doen er mee, wat is het 'thema'?

Het programma ontstaat vrij organisch. Iedereen komt met ideeën voor stukken die ze graag willen spelen, zingen en welke beelden daar dan bij zouden kunnen passen. Daar horen dan ook voorstellen bij voor andere musici. En zo ontstaat dan langzaam maar zeker een idee voor een thema. Dit jaar is het thema 'Ups en Downs'.

Is er al een tipje van de sluier van het programma op te lichten?

Het zal sowieso weer een mooie mix zijn van muziek, zang, beelden, gedichten en dans. Dit jaar ook met bijdragen van een koor en een band.

Wanneer en waar is de benefietmiddag?

De volgende benefietmiddag is op **zondag 24 maart 2024** om 14:30 uur. En uiteraard doen we dat ook deze 5^e keer weer in de Gelderlandfabriek in Culemborg. Tickets kun je bestellen via www.degelderlandfabriek.nl

En hoe kunnen mensen op de hoogte blijven?

Wil je op de hoogte blijven, schrijf je dan in voor onze nieuwsbrief door een mail te sturen aan Carleen (carleen.mesters@me.com). Wil je meer informatie over het programma of heb je een andere specifieke vraag, stuur dan een mail aan Marc (mplaeven@gmail.com)

COLOFON

Redactie: Irene de Vletter, Jaqueline van Staveren, Marja Mathijssen, Elizabeth Posthumus Meyjes, Hans Peter Benschop, Irma Mommers.

Illustratie voorpagina: Minette Roza

Sluitingsdatum inleveren kopij volgende BEL-nieuws: ZONDAG 10 MAART 2024.

Aanleveren via belnieuws@gmail.com; foto's in jpg-formaat, los van de tekst, géén PDF.

Bijdragen zijn maximaal 2 A4-tjes, inclusief foto's. Eventuele uitzonderingen in overleg.

BEL		
Nesciohof 7 Algemene vragen & meldingen	4103 WE Culemborg.	www.lanxmeer.nl contact@lanxmeer.nl
BEL-BESTUUR		
Jan Theunissen		jantheunissen@hotmail.com
Martin Heerschop		bestuur@lanxmeer.nl
Kees Kil		cakil@ziggo.nl
Alexander van Setten		alexander@vansettenonline.nl
Felix van de Laar		bestuur@lanxmeer.nl
LEDENADMINISTRATIE		
Alexander van Setten 06 - 13187515	Nesciohof 7 4103 WE Culemborg	administratie@lanxmeer.nl
BEL-WERKGROEPEN		
Stichting Terra Bella	Ilse van Heusden	info@stichtingterrabella.nl
ToPla (Toetsing planontwikkeling)	Alexander van Setten	alexander@vansettenonline.nl
Energie en Installaties	André de Jongh	andre@lovelingpioniers.nl
Droge Voeten	Appie Bos	appie.bos@xs4all.nl
Amfibieën	Arno Kerkdijk	arnokerkdijk@gmail.com
Huis- en wijkmonitoring	Martin Ouwerkerk	martin.ouwerkerk@freedom.nl
Website	Baukelien Franken	intentief@gmail.com
Stichting Watertoren Culemborg	Arjen Schamhart	a@schamhart.com
Wijkraad	Jan Theunissen	Jan.theunissen@dienstwerk.nl
Welkom	Anneke Ganzevoort	anneke.ganzevoort@gmail.com
Stralingsbewust Lanxmeer	Roswitha Mellema	info@culemborgs5gcollectief.nl
Perron Lanxmeer – algemeen	Jenk Stronks	info@jenkstronks.nl
Perron Lanxmeer – programmering	Marc Laeven	mplaeven@gmail.com
CAETSHAGE		
Zorgboerderij 06 - 50 66 05 24	Hilde Verweij	zorg@caetshage.nl
Boerderij 06 - 21 57 80 06	Todd Phillips	boerderij@caetshage.nl
Bestuur 06 25041261	Martin Heerschop	info@caetshage.nl
OVERIG		
Thermo Bello	Gerwin Verschuur	gerwin@thermobello.nl
Autodelen Mywheels	Jan Theunissen	jantheunissen@hotmail.com
Elektrische auto's coöperatief delen	Jan de Kock	cooperatieauto@gmail.com

Vragen, ideeën of meldingen over schade aan de openbare ruimte (groen, grijs, blauw) kun je via je contactpersoon of direct aan Terra Bella melden. Wij zorgen voor een vervolgactie. Bedankt, het Terra Bella team: Rob (06 - 10 54 15 01)

EEN UITVLIEGER

Naam: Oskar

Leeftijd: 25

Tijd in Lanxmeer: 2000-2017

Studie: Liberal Arts en Science aan de University College Maastricht en daarna Master Stedenbouw aan de Amsterdamse Academie voor Bouwkunst

Oskar nu

Toen ik voor deze studie koos, was dat naar mijn idee niet het gevolg van mijn jeugd in Lanxmeer. Als ik terugdenk herinner ik mij het gemeenschapsgevoel en gemak waarmee dingen samen werden ondernomen. Ik heb het idee dat de manier waarop de wijk was ingericht daar een bijdrage aan heeft geleverd.

Oskar toen

Toen ik koos voor de richting stedenbouw begon ik mij te realiseren hoe goed de ecowijk eigenlijk is ingericht. Er zouden eigenlijk overal van dit soort wijken moeten zijn.

Ik heb het gevoel dat de verwachtingen van stedenbouwkundigen wat betreft de woonwensen niet stroken met de werkelijke woonwensen van mensen. En dat mensen zich daar zelf ook niet van bewust zijn. Zo zijn ze misschien in eerste instantie gecharmeerd van bijvoorbeeld de mogelijkheid om twee auto's op de oprit te kunnen plaatsen, maar zien niet dat woonkwaliteit meer inhoudt dan materieel comfort.

Het lijkt wel of mensen zich dit pas realiseren als ze eenmaal op een plek wonen, en dit dan wel voelen maar niet kunnen plaatsen.

Voor mij is het grote contrast tussen Lanxmeer en de grote wereld dat het daar super moeilijk is om mensen te mobiliseren en samen de mouwen op te stropen om iets voor elkaar te krijgen met als beloning net gebakken appeltaart en zelfgemaakte druivensap.

Ik heb voor mijn laatste project mijn inspiratie gehaald uit de wijk waarbij de opgroeiende kinderen de motor vormen van de wijk en de lage drempel om bij elkaar naar binnen te lopen. Het enige wat ik vervelend vond, is dat er te weinig aan de pubers is gedacht. En er zou een barretje moeten zijn om elkaar te kunnen ontmoeten.

Jaqueline van Staveren – tekst

Oskar Oonk – foto's

AGENDA 2023			
Datum	Tijd	Wat	Waar
22-12-2023	19.30	Kerstspel Werfklas (zie p.12)	Parallelweg
30-12-2023	14.00-17.00	Kennismaking Perron Lanxmeer (zie p. 6).	Perron Lanxmeer (bij station)
23-01-2024	20.00	Van het gas af (zie p. 2)	Aanmelden via mail
27-01-2024		Open Dag Werfklas	Parallelweg